

GYÚLJON CSÓK AZ AJKAKON

A nagy német zeneszerző, Ludwig van Beethoven születésének 250. évfordulójára a koronavírus-járvány miatt csak viszonylag kevés előre betervezett hangversenyre és személyes jelenléttel rendezett szakértői értekezletre kerülhetett sor, de annál több tudományos kiadvány és könyv jelent meg a mester életéről és művészetének máig tartó hatásairól. Ezek közül is kiemelkedik Erika Schuchardt *Gyűljon csók az ajkakon* című tanulmánykötete, amely ősszel látott napvilágot a csömöri Gloria Victis Közhasznú Alapítvány gondozásában.

A szerző a hannoveri egyetemen az oktatáskutatás és a felnőttképzés professzora, aki hosszú időn át volt tagja az Egyházak Világtanácsa vezetőtestületének, valamint a berlini törvényhozásnak is. 1984-ben mint a Német Evangélikus Egyház zsinati küldötte akkoriban komoly veszéllyel járó akció keretében megkísérelte megakadályozni, hogy a Lutheránus Világszövetség budapesti kongresszusán elnökévé válassza Káldy Zoltán püspököt, a kommunista rendszer alázatos kiszolgálóját, Isten hamis szolgálóját.

Az eredetileg német nyelven megjelent könyvet a kommunizmus sok

millió áldozatának Budapest határában – Csömörön – igencsak impozáns emlékművet állító Gloria Victis Közhasznú Alapítvány elnöke, Mátyás Sándor fordította magyarra. Erika Schuchardt *Gyűljon csók az ajkakon* című tanulmánykötete Ludwig van Beethoven 1802-ben, alig 22 évesen írt heiligenstadti végrendelete és az 1824-ben elkészült 9. szimfóniája között eltelt éveit vette górcső alá. „*Gyűljon csók az ajkakon*” – éneklí a szimfónia kórusa, ezért is adta ezt az idézetet Erika Schuchardt könyvének címéül. Habár ez az 1802 és 1824 közötti időszak a hallását fokozatosan elvesztő zeneszerző testi gyötrődéseinek és lelki kínjainak láncolatából állt, mégis ebben a bő két évtizedben világraszóló alkotásokkal ajándékozta meg az emberiséget. A szerző a tárgyalt időszak tanulmányozásával főleg arra keresett választ, hogy Beethoven alkotói

tevékenysége során miként győzte le az egymást kiegészítő kríziskezelő módszerekkel gyakori válsághelyzeteit. Könyve tulajdonképpen üzenetét Erika Schuchardt így fogalmazta meg: noha senki sem tudja az élete során adódó válsághelyzeteket – azaz keresztjét – nem létezővé tenni, azonban ezeket a kihívásokat lehet akár lehetővé tenni is kezelni. Erre a megállapításra közel hatezer önéletrajz kiértékelése alapján jutott a szerző.

A könyvhöz írt előszavában Orbán Viktor miniszterelnök úgy vélte, hogy „*ma olyan válságok korát éljük, amelyek nemcsak emberek, de egész nemzetek, sőt földrészek sorsáról is döntenek. Most igazán fontos elhívunk azt a képességünket, amellyel az utunkba gördült kövekből lépcsőt építhetünk. Európának ma biztos támpontokra és oly ösvényekre van szüksége, amelyek visszavezetik a régi önmagához. Meggyőződésem, hogy ezek*

közé tartozik a német gigász muzsikája is, amelyben ott érezzük a közös Európa szívdobogását”.

A *Gyűljon csók az ajkakon* című kötet természetesen kitér a zeneszerző és a magyarok kapcsolatára is. Beethoven műveinek egész sorát ajánlotta a Brunszvik család tagjainak, nem egy szerzeményének Magyarországon volt az ősbemutatója, így a híres *C-dúr miséje* is, saját vezénylettel, először Kismartonban hangzott el. Említés történik a „*felszentelő csókról*” is, amely szerint Beethovent állítólag Liszt Ferenc első bécsi zongorakonzertje annyira meghatóta, hogy csókot nyomott a csodagyerek homlokára.

A számos illusztrációval és rendkívül igényes formában közreadott könyv nemcsak Beethoven zenéjének kedvelői számára jelent komoly örömet, de igencsak hasznos azoknak is, akik a zeneszerző életében vett példákkal szeretnének válságkezelő módszerekről értesülni. (Erika Schuchardt: *Gyűljon csók az ajkakon – Kiutak a krízisből – Beethoven alkotói ugrása*; Gloria Victis Közhasznú Alapítvány, Csömör, 2020)

Vincze András

